

Rendhagyó ajánlás egy kötethez

Régi rossz beidegződéseimnek megfelelően a szerkesztőség felkérésére, mint ötletadó (a Tudományos és Műszaki Tájékoztatásban említettem a rövid nemzeti könyvtári funkciókkal összefüggésben a báró *Eötvös József* által inspirált *Szász Károly-könyvecskét*) nem közvetlenül a kérdéses tárgyhoz, mint inkább gondolatársításairól teszek néhány észrevételt.

Az érdemi mondanivalóm az volna, olvassák el. Jó lenne, ha a szakma az Eötvös-féle szakmai gondolatokról legalább annyit tudna, mint az alexandriai könyvtárról. Még az sem volna haszontalan, ha a háromtagú nemzeti könyvtári funkciókról is ismeretekkel bírnának (oktatóként erről vannak bizonyos negatív tapasztalataim). *Hóman* és *Szekfű* elgondolásai is jelentősek (a politika itt mit sem számít) a közgyűjteményekről (lásd a *Magyary-féle* „magyar tudománypolitikai alapvetést” a húszas évek második feléből, amelyhez hasonló azóta sincs és amelyben méltóan szerepelnek – legalábbis elméletben – a könyvtárak, levéltárak. Ezek a gondolatok beleillenek az Eötvös – Szász Károly – *Klebbelsberg* – *Magyary Zoltán* gondolkozási rendbe. Ebben a rendben a közgyűjtemények a felsőoktatáshoz és a kutatáshoz viszonyítva kiegyensúlyozottan és nem mellérendelten szerepelnek. Hiszen e gyűjtemények, valóságos kulturális-gazdasági húzóágazatok, húzóágazati embereikkel.

Azt gondolom, hogy az uralkodó merkantilista szemlélet mellett is hiánypótló ennek a gondolati rendnek a megismerése a szakma részéről és a Könyvtári Figyelő hasábjain megpróbálni ezt elevenen tartani. A jelentős nemzeti könyvtári figurák között megtalálni a helyét (akadémiai elfogultság nélkül és nem mint titoknoknak, hanem mint könyvtárosnak) *Toldy Ferencnek*, *Mandello Gyulának* (mit mond ez a név?), *Káplány Gézának* (a műszakiak egy része tudja, kiről van szó), és, hogy a közelmúltról is essen szó, *Polzovics Ivánnak*, *Sebestyén Gézának* – mindezek példászerűen említettek. Nem volna érdektelen a Könyvtári Figyelő hasábjain rendszeresen valamiféle hasonló ismereteket nyújtani.

Ennyit a Szász-könyvecske bevezetőjéhez.

Rózsa György
(aki évek óta ajánlotta itt-ott e könyvecske újrakiadását)